

Hoheitsrechte, wahrt sich aber das Fodrum; will sie wegen der Regalien nur dem Reiche verpflichtet und in Klagesachen nur vor sich oder seinem Boten belangt wissen; ermächtigt sie zu beliebigem Burgenbau auf ihren Besitzungen.

1163 December 2, Pavia.

In nomine sancte et individue trinitatis. Federicus divina favente clementia Romanorum imperator.

Cognoscant universi fideles imperii per Italiam constituti presentes et futuri, quod nos fidelium nostrorum militum de Sancto Nazario, Widonis scilicet, Bulgondionis¹, Assaliti et Raineri, fidelitatem pre oculis habentes et magna eorum servitia in memoria retinentes, que ipsi cum detrimento rerum et periculo personarum nobis et imperio frequenter exhibuerunt, tam ipsos quam omnia eis pertinentia sub nostram tuitionem et defensionem suscepimus et omnia eorum allodia ac beneficia ipsis et eorum heredibus confirmamus. Insuper totum districtum et regalia nostra, sive sint theolonea sive pedagia tam in aquis quam in terris, et placita et bannos et etiam advocatias ecclesiarum, quas in imperio nostro iuste habent, et plenam iurisdictionem, quam super castra et curtes et villas et possessiones eorum sive in terra sive in aqua possidemus et habemus, eis et eorum heredibus auctoritate nostra concessimus et confirmavimus excepto fodro regali, quod ad manus nostras pro servitio imperii retinuimus. Statuentes quoque firmiter precipimus, ut nullus de cetero predictos^a fideles nostros in suis allodiis vel beneficiis et in ceteris eorum possessionibus aliquo modo gravare vel molestare presumat, et ipsi de regalibus nostris nulli de cetero respondeant nisi solummodo nostre maiestati, cum servitium personarum et rerum nobis de ipsis habere placuerit. Adiciamus insuper, ut a nullo cogantur in causis vel aliquo placito stare nisi ante nostre maiestatis presentiam vel nostrum legatum, quem ad hoc direxerimus, et plenam habeant potestatem edificandi castrum ubicumque voluerint in possessionibus eorum. Quod quidem ut verius credatur eisque inviolatum omni tempore servetur, presentem paginam scribi et sigilli nostri impressione iniunximus pre-

a) Fehlt hier, nicht aber in der Wiederholung Friedrichs II.

1) In Oberti Annal. Ianuens. MG. SS. XIX, 58 heisst es *Burgonzus de S. Nazario*; er war einer der Gesandten, die Friedrich I. 1164 an Bareso von Arborea schickte.